

Katrineholms kommun
kommunen@katrineholm.se

Rektorn vid Bie skola
helena.ohlsson@katrineholm.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Bie skola
i Katrineholms kommun

Tillsyn av Bie skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Katrineholms kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Bie skola besöktes av Skolinspektionen den 1 mars 2012.

Helhetsbedömning

I Bie skola genomfördes en begränsad tillsyn som innebär att följande processer har granskats: trygghet och studiero, elevers rätt till särskilt stöd, arbetet med bedömning av elevernas kunskaper samt det systematiska kvalitetsarbetet.

Bie skola är i huvudsak en väl fungerande skola som under många år arbetat målmedvetet med skolans kunskapsuppdrag. Detta arbete har medfört att skolan idag har goda kunskapsresultat. Skolan bedriver även ett systematiskt kvalitetsarbete och har då bland annat identifierat arbetet med att eleverna ska känna ökad delaktighet och trygghet i det dagliga skolarbetet som ett utvecklingsområde. Under våren 2012 deltar skolan i kommunens kompetensutvecklingsinsatser som har ett tydligt fokus på att höja lärarnas kompetens inom området bedömning.

Skolan arbetar på olika sätt för att motverka kränkande behandling och för att tillförsäkra eleverna trygghet och arbetsro.

Beslut

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Bie skola i Katrineholms kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Katrineholms kommun att senast den 29 augusti 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolans arbete för att motverka kränkande behandling av eleverna uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- säkerställa att skolan har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen)
- se till att det på skolan finns en plan mot kränkande behandling som även anger hur föregående års åtgärder har genomförts (6 kap. 8 § skollagen)

Särskilt stöd

Besluten om åtgärdsprogrammen och anpassad studiegång uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- säkerställa att rektorn fattar beslut om åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav (3 kap. 9 § och 28 kap. 16 § skollagen)
- säkerställa att det framgår av besluten om anpassad studiegång vilka avvikelser som gjorts samt vårdnadshavarnas rätt att överklaga beslutet (3 kap. 12 § och 28 kap. 16 § skollagen)

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans arbete för att motverka kränkande behandling av eleverna uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Anmälan till huvudmannen

Av skollagen framgår att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som rimligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Enligt rektorn informerar lärarna rektorn när de får kännedom om att en elev har upplevt sig kränkt men alla anmälningar går inte vidare till huvudmannen.

Planen mot kränkande behandling

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Bie skolas plan mot kränkande behandling uppfyller inte till alla delar författningarnas krav då planen saknar en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från förra året har genomförts.

Sammantaget behöver rektorn säkerställa att signaler om kränkande behandling rapporteras till huvudmannen. Skolinspektionen vill peka på att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där elever anser sig kränkta och det ska inte göras någon värdering av hur allvarig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Vidare behöver rektorn säkerställa att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Författning:

6 kap. 10 § skollagen

6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Besluten om åtgärdsprogrammen och anpassad studiegång uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn kan överlåta denna beslutanderätt, förutom i de fall stödet innebär särskild undervisningsgrupp/enskild undervisning eller anpassad studiegång. Vidare framgår av skollagen att beslut om anpassad studiegång för en elev ska upprättas i de fall avvikelser från timplanen samt de ämnen och mål som gäller för utbildningen görs.

Tillsynen av Bie skola visar att rektorn efter en utredning fattar beslut om att åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. Med detta beslut bifogas information till föräldrarna om att beslutet kan överklagas. Därefter utarbetas åtgärdsprogrammet.

Skolinspektionen bedömer att det separerade beslut som rektorn på Bie skola fattar om att åtgärdsprogram ska upprättas inte är det formella beslut om åtgärdsprogram som avses i bestämmelsen. Eftersom besvärshänvisningen är kopplad till det separerade beslutet om att upprätta åtgärdsprogrammet, finns dessutom en risk att elevens vårdnadshavare inte uppfattar att det är själva åtgärdsprogrammet som de har möjlighet att överklaga. Åtgärdsprogrammet, med innehåll, utgör ett beslut som ska dateras och undertecknas av beslutsfattaren. I beslutet ska också tydligt framgå information om föräldrarnas rätt att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd (besvärshänvisning).

Tillsynen visar att de åtgärdsprogram som upprättas på Bie skola följs upp och utvärderas. Dokumentationen av uppföljningen görs på det åtgärdsprogram som skolan tidigare upprättat eller i ett separat dokument. Något nytt åtgärdsprogram utarbetas inte alltid, även om nya åtgärder sätts in. Dokumentation från tidigare och innevarande läsår visar att det kan dröja långa perioder innan ett nytt åtgärdsprogram utarbetas för en elev som redan har ett tidigare åtgärdsprogram. Detta innebär i praktiken att vårdnadshavarna inte får möjlighet att överklaga åtgärdsprogrammet, så som lagstiftningen föreskriver.

Skolinspektionen har även tagit del av ett beslut om anpassad studiegång. Av beslutet framgår inte vilka avvikelser som gjorts från timplanen och/eller från de ämnen och mål som gäller för utbildningen. Beslutet saknar också information om föräldrarnas rätt att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd (besvärshänvisning).

Sammantaget måste rektorn se till att skolan fattar beslut om åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav och att det i besluten om anpassad studiegång framgår vilka avvikelser som gjorts samt att vårdnadshavarna har rätt att överklaga beslutet.

Författning:

3 kap. 9 och 12 §§ skollagen 28 kap. 16 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Bie skola har redovisat kunskapsresultat för åren 2009–2011. I årskurs 3 har andelen elever som nått de nationella målen i matematik och svenska varierat mellan 90–92 procent förutom i svenska år 2009 då 84 procent av eleverna nådde målen. I årskurs 5 når samtliga elever målen i samtliga ämnen.

Skolan arbetar på olika sätt för att förebygga och förhindra kränkande behandling av eleverna. Bland annat har eleverna tillsammans med lärarna tagit fram ordningsregler och enligt rektor ingriper lärarna om kränkande behandling sker.

Beskrivning av Bie skola

Bie skola har 86 elever och ligger i Bie samhälle cirka en mil norr om Katrineholm. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–6. Förskoleklassen är åldershomogen medan övriga klasser är åldersblandade, en med årskurs 1–2, en med årskurs 3–4 och en med årskurserna 5–6. Skolan har ett arbetslag med personal från förskoleklass och årskurserna 1–6 samt fritidshemmet.

Kommunens fritidshem inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilt beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Helena Boëthius och Yvonne Hoffmann.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Ingela Djurberg
Föredragande/Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstudierande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).